

Het new boys network draait al op volle toeren

In de BKB Academie worden studenten en jonge werkenden klaargestoomd om straks de macht over te nemen. De macht van het old boys network is tanende. Aan een eliteclubje valt bijna niet te ontkomen. 'Wij zijn de leiders van de toekomst.'

Door Anna van den Breemer en Loes Reijmer

In september trok een bus met 25 jongeren in vier dagen door het land. Het had iets weg van een schoolreisje, maar het doel was gewichtiger: het bespreken van de staat van Nederland. In Rotterdam bezochten ze samen met het Kamerlid Nebahat Albayrak een moskee, in Heerlen discussieerden ze met burgemeester Paul Depla over de bevolkingskrimp en in het Limburgse Vredepeel bekeken ze een megastal.

"We zaten nog net niet in de bus met spandoeken: weg met de megastal!", zegt Bart Voorn (26). Koeien horen tevreden grazen in een groene wei, terwijl de boerin met grote emmers verse melk sjouwt, wat de algemene opvatting. Na een rondleiding langs 1.300 koeien was er totale verwarring in de bus. Zo'n megastal, die ze enkel kenden van *het Journaal*, was niet zomaar weg te zetten als een dierenvriendelijke fabriek.

Dat was niet het enige nieuwe inzicht. 'Bij een megastal had ik echt het idee van een vierkante flat met verdiepingen koel- en een schoorsteen erop', zegt een van de studenten die liever niet met zijn naam in de krant wil, bang te worden bestempeld als elitaire Randstedeling.

'Maar het zijn gewoon grote stallen.'

De tour door Nederland was de aftrap van een nieuw jaar BKB Academie, een initiatief van het Amsterdamse campagnebureau BKB. Lennart Booi, Alex Klusman en Erik van Bruggen, die elkaar ontmoetten in de aan de PvdA geleerde vernieuwingsbeweging Niet nix, richtten het campagnebureau in 1999 op. Uit meer dan honderd aanmeldingen selecteert BKB jaarlijks een groep studenten of jonge werkenden die ze gedurende een jaar opleiden in (politiek) campagnevoeren en alles wat daarbij komt kijken. Ze sluiten dit jaar af met een reis naar de Verenigde Staten, in het kader van de presidentiële voorverkiezingen van de Republikeinen.

BKB is het ultieme 'new boys network'. Terwijl de zittende politieke, economische en intellectuele elite elkaar tijdens de studiejaren nog vooral op de studentencorpora trof, is de invloed van dit old boys network tanende. De voorhoede van de in de jaren tachtig geboren generatie treft elkaar in los georganiseerde netwerken zonder eeuwenoude tradities en ontgroeningsrituelen, zoals politieke jongerenorganisaties en jonge schrijversgenootschappen. Daar-

van ontmoeten de echte new boys, degenen met de grootste mond en de grootste idealen, elkaar weer bij BKB. Aan het mechanisme is sinds de old boys niets veranderd: jij doet iets voor mij, ik doe iets voor jou.

Dat geldt ook voor het campagnebureau zelf. Dat er ieder jaar een nieuwe groep twintigers op het bureau rondzwermt komt BKB goed van pas. 'Wij pretenderen een jong bedrijf te zijn en te weten wat er speelt in de wereld', zegt Alex Klusman, een van de oprichters van BKB. 'Ik ben 42. Door de academie weet

je toch wat er in de hoofden van jongeren omgaat.' Ook rekruteert BKB nieuw personeel uit de academie. De academi- ci kunnen op hun beurt weer gebruik maken van het omvangrijke netwerk van BKB. Filosoof Bas Heijne en *nrc-next*-hoofdredacteur Rob Wijnberg gelden als huisvrienden en hebben de status van orakel. Ook mogen oud BKB'ers geregeld hun zegje doen.

Grachtengordel

Er klinkt ook kritiek op de BKB Academie. Dat het een klein, afgezonderd groepje welgestelde UvA-studenten is, dat beschermd is opgevoed in de grachtengordel. Ze wijken in ieder geval af van de gemiddelde jongere: op de vraag van oud-NOS hoofdredacteur Hans Laroes wie er een krantenabonnement heeft, schieten bijna alle handen van de academi- ci de lucht in.

Het is een vrijdagavond in december en de maandelijkse BKB Academie bijeenkomst gaat dit keer over media en de pers en de ontwikkelingen in de sector. Terwijl de rest van Nederland in het café zit, luisteren de BKB'ers aan de lange houten tafel naar een panel bespraak uit Ernst Jan Pfauth (voormalig chef in-

ternet NRC), media-expert Alexander Klöpping, Laroes en Jaap Jansen, politiek redacteur bij *Pauw & Witteman*. Jansen vertelt over het opiniepanel van *Twee Vandaag*. 'Ook heel handig om PVV'ers te vinden. Want wie kent er nou een PVV'er?' Er wordt instemmend gelachen.

Een eliteclubje, daar ontomk je bijna niet aan, zegt Alex Klusman. 'We hebben de afgelopen jaren ons best gedaan om de groep diverser te maken door te kijken naar de afkomst van de student- steden en de diversiteit in studies, maar er komt toch een bepaald type op af.'

Bo, Spencer, Lot of Iris. En ondanks Klusmans inspanningen om deelnemers uit verschillende studierichtingen aan te trekken, studeren ze vaak politologie, geschiedenis, media en cultuur, rechten of bestuurskunde. Voordat ze op de universiteit belanden, zaten ze op de gymnasium. Hun studententijd brengen ze gedeeltelijk in het buitenland door, zoals in Berlijn, Berkeley of Hongkong. Na of tijdens de studie werken ze voor politieke partijen, verenigingen of universiteiten. In de avonduren schrijven ze een roman of dromen op z'n minst van een 20-meter lange boekenkast.

BKB Academi- ci houden van 'vragen stellen', en hebben de mond vol van 'inspiratie', 'fascinatie' en 'geloof'. Dat laatste heeft betrekking op geloof in een 'betere samenleving' en meestal niet op geloof in religieuze zin. En ze zijn uitermate beleefd, zo blijkt op de discussie- avond over de toekomst van de media. Als twee deelnemers tegelijkertijd het woord willen nemen, maakt de een hoffelijke armbeweging en zegt: 'Sorry, ja je gang.'

Hoe hoort het eigenlijk

Het mag nog beleefder, vindt academi- cus Sake Sloopweg (25) die later op de avond met zelfspot voortdraagt uit de etiquetteklassee *Hoe hoort het eigenlijk* uit 1939 van Amy Groskamp-ten Have. Te weinig mensen hebben gereageerd op zijn kerstdineruitnodiging, en daarom brengt hij de aanwezigen de fijne kneepjes van het RSVP'en bij. 'Wij van BKB zijn de leiders van de toekomst. Daarom moeten we weten hoe je je draagt in de wereld van de mensen die ertoe doen', zegt hij op geaffecteerde toon, verwijzend naar de elite.

Elite. Het woord valt vaker deze avond. Bijvoorbeeld als Yuki Kho (19), de

jongste deelnemer, aan de journalisten in het discussiepanel vraagt hoe een eliteclub met weinig tijd, 'zoals wij', aan kwalitatief nieuws kan komen. 'Wij zijn elite in de zin dat we het voorrecht hebben om op vrijdagavond met Hans Laroes te debatteren over journalistiek', verklaart ze later. 'En ja, het is een hecht netwerk van hoogopgeleiden die dezelfde mensen kennen.' Thijs Kleinpas- te (22), eveneens deelnemer en D66- stadsdeelraadslid voor Amsterdam- Centrum, wil de groep niet als toekomstige elite kwalificeren. 'Ik heb er een he-

kel aan als mensen zichzelf elite noemen op basis van afkomst of mensen die ze kennen. Elite draait voor mij om maatschappelijke relevantie en verantwoordelijkheidsbesef. Het is geen etiket dat je jezelf opplakt.'

Elite of niet, de academi- ci zijn ervan overtuigd dat ze de wereld kunnen veranderen. Dat blijkt uit het antwoord op de vraag wie de BKB-academi- ci nou werkelijk is, een kwestie waarover de groep aan het begin van het jaar discussieerde. Het antwoord: iemand die ideale- handen en voeten wil en kan geven. 'Een BKB-academi- cus wordt niet geremd door cynisme, is gedreven door idealis- me en is uitgerust met een gezonde dosis realisme', voegt de groep eraan toe.

Klinkt dat niet wat oud, voor twintig- gers? 'Ze zijn vroegvolwassen, maar dat is vooral een vernislaag', zegt BKB-oprichter Klusman. In veel opzichten zijn ze nog jong en naïef. Dat blijkt vooral tijdens de masterclasses die campagnestrateeg Kay van der Linde voor BKB geeft, zegt hij. 'Van der Linde provoceert daarin ontzettend; benadrukt dat Rita Verdonk zo goed voor Nederland is geweest. 'Hoe kun je dat zeggen? Waar zijn je idealen?', reageren de academi- ci dan. Wij oude cy-

nici weten dat de wereld niet zo makkelijk in te delen is in goed en kwaad.'

Bij het rekruteren van nieuwe academi- ci spelen de 'alumni' ook een belangrijke rol. Ze motiveren vrienden en kennissen zich aan te melden, en belten daarna even met Klusman en Co. 'Oud- leden weten waar onze zwakke plekken zitten. Als een alumnus zegt: je moet hem aannemen, want hij heeft net zo'n fascinatie voor Afrika als jij, dan ben ik daar wel gevoelig voor.'

Dat klinkt toch een beetje als 'ons kent ons'. Klusman spreekt dat tegen: 'Iedereen mag zich inschrijven. Ik zou het heel erg vinden als we echt zo'n gesloten groep zouden zijn.' Hij vindt netwerken ook maar een vreselijk woord, zegt hij. Dat neemt niet weg dat het BKB-netwerk inmiddels behoorlijk is uitgebreid. 'We hebben al twaalf lichten- gen met steeds 25 getalenteerde mensen had. Alexander Klöpping zit geregeld aan tafel bij *De Wereld Draait Door*, Marijtte Schaake is europarlementariër en Steven Schoppert is parlementair verslaggever voor *RTL Nieuws*. Dat is een groot voordeel voor ons bedrijf: we hebben inmiddels behoorlijk wat tentakels in de samenleving.'

De nieuwe garde

Ruttes apostelen

1 **Wie?** Beroeps politici in wording. Het hoogtepunt voor deze partij- tigers zijn de partijcongressen, waar zij enthousiast lobbyen voor moties en veel handen schudden. Ze flyeren graag op windige markten, het liefst in jas met partijlogo en dito sjaa. Als hun partijleider te gast is in het tv-programma *BuitenHof* twitteren ze teksten zoals 'bijzonder sterk optreden van [partijleider]'.

Waar in het wild? Op partijcongressen dus, maar ook op debatavonden en -wedstrijden die de politieke jongerenorganisaties organiseren.

Kan niet zonder? Alles om een mening mee te ventileren. Twitter dus, het liefst met het betreffende partijlogo op de avatar, maar ook de opiniepagina's van kranten.

Held? Afrankelijk van de politieke kleur Van Mierlo, Wiegel, Drees of Den Uyl. En Obama natuurlijk.

Hoger levensdoel? Officieel 'een verschil maken' of 'maatschappelijke ongelijkheid aanpakken'. Het minder politiek correcte antwoord is: de Tweede Kamer in, het liefst zo jong mogelijk.

Klöpping Boys

2 **Wie?** Gadgetfreaks die het nerd-zijn cultiveren. Eigenlijk zijn het gewoon jongeren die enthousiast over internet kunnen vertellen en digibeten (lees: Mathijs van Nieuwkerk) daarmee verstand doen staan. Noemen zichzelf 'techsupernorm 2.0' en willen het 'biogevangene' verspreiden. Treden veelvuldig op in paneldiscussies en praatprogramma's. Daar zijn ze bijdehand, zitten nonchalant en plaatsen hun briljante oneliners direct in- tegrail op Twitter.

Waar in het wild? Vooral virtueel, dus op Twitter en hun blogs.

Kan niet zonder? De iPad natuurlijk. En de iPhone. En de Macbook Pro.

Held? Steve Jobs.

Hoger levensdoel? Evenals Steve Jobs iets uitvinden wat de wereld verandert.

Grunberg epigonen

3 **Wie?** Jonge schrijvers die coming of age-roman na coming of age-roman produceren. Over kind zijn van gescheiden baby-boomers, of over opgroeien in de wereld na 11/9. Zelf komen ze uit intellectuele milieus en gingen naar de Amsterdamse gymnasia. Zien schrijvers op verjaardagspartijtjes van hun ouders en concluderen dat het niet moeilijk moet zijn om een boek te schrijven.

Waar in het wild? Op boekpresentaties en avonden zoals Literaturfest, alwaar ze met liefde te pas en te onpas voordragen uit hun Molekske- boekjes. En meer dan andere jongeren zitten ze op Facebook. Ze hebben er dan ook de tijd voor.

Kan niet zonder? Een boek voor het 22ste levensjaar.

Held? W.F. Hermans of Grunberg.

Hoger levensdoel? Willen de nieuwe grote drie worden, het liefst alleen.

Ik vind dus ik ben

5 **Wie?** Happy Chaos is het kleine zusje van de BKB Academie, door wie ze gesponsord wordt. De Amsterdamse gymnasia-jeugd van het Barlaeus en het Vossius treft elkaar wederom, dit keer om over de toekomst van het land te debatteren. 'Chaoten' verdelen hun tijd over duizend-en-een clubjes, citeren het liefst dagelijks uit *NRC Handelsblad* en ergens geen mening over hebben; dat kan niet.

Waar in het wild? Iedere woensdagavond aan de Raamgracht in Amsterdam, rondom een ovale vergaderstafel beschikbaar gesteld door beschermheer *Vrij Nederland*. Daarna wordt er bier gedronken in café de Engelbewaarder om de hoek. Een keer per jaar is er een groot evenement in de Stadsschouwburg.

Handelsmerk? *Vrij Nederland*. Die krijgen ze toch iedere woensdag gratis mee.

Held? Iedere spreker van TedX.

Hoger levensdoel? Het debat bepalen.

Groen Geld

6 **Wie?** Na jaren zwoegen voor een multinational gooit deze groep het over een andere boeg: ondernemen. Niet alleen voor het geld, maar voor de groene zaak. Dit is het type dat tien jaar geleden een innovatief internetbedrijf was begonnen.

Waar in het wild? Bij borrels van Clean-Drinks. De groene commercieel voelt zich niet thuis bij stoffige borrels waar ex-medewerkers van goede doelen rondzwermen. Liever zoeken zij 'gewone' ondernemers op.

Handelsmerk? Verlost van het eeuwige pak en das gaat deze groep gehuld in casual kleding, met een duurzame water- fles op zak.

Held? Harmen van Doorn van Pifworld en Aart Veller van de Groene Bocht.

Hogere levensdoel? Eigen succes met maatschappelijke invloed te combineren. Het leven bestaat niet alleen uit hard werken en geld verdienen voor aandeelhouders. Naast het eigen bedrijf zijn ze vaak

ook betrokken bij andere initiatieven waar- aan ze niets verdienen.

Old Boys

7 **Wie?** Corporale jongens en meisjes die als reunist nog graag een biertje wegkijken met de club. Ze hebben vaak gestudeerd in steden als Utrecht, Delft en Groningen. Het coprsid heeft een serie- euze baan, maar fietst nog wel op studententiets naar werk, de eerste jaren met de mat nog in de nek.

Waar in het wild? Door de prestatiecultuur en internalisering van het bedrijfsleven mag de invloed van 'ons kent ons' tanende zijn, in menig advocatenkantoor en ziekenhuis is lid zijn nog altijd een pre-

Handelsmerk? Een hang naar traditie en mores; zeg geen broost en het is ijskast, geen koelkast. Hartstikke handig, die codes, zo herken je ook direct een knor (niet coprsid).

Held? Hun vader.

Hogere levensdoel? CEO van een bank of partner bij een advocatenkantoor.

Drs. Fatima

8 **Wie?** Deze Marokkaans-Nederlandse jongeren zijn vaak de eersten van hun familie die aan de universiteit studeren. Liefst rechten of geneeskunde, want daar valt een boterham mee te verdienen. Naast de eigen ambitie is er een groot verantwoordelijkheidsgevoel naar de familie toe. Ze gaan mee naar de 10-minuten gesprekken op de school van hun broertje.

Waar in het wild? De Leadership Academy van het Moroccan Dutch Leadership Institute, waar sinds 2008 ieder jaar dertig jongeren - na een strenge selectie - trainingen krijgen en maatschappelijke projecten doen. Het netwerk telt inmiddels meer dan honderd snelle sociale stijgers.

Handelsmerk? Bewijsdrang. Ze vinden dat ze net wat harder moeten lopen dan de Annes en Jannes.

Held? Acteur Nasriddin Dchar geniet na zijn Gouden Kalf-speech de voorkeur boven Marok- kaans-Nederlandse voorbeelden uit de gevestigde orde van politici en bestuurders.

Hogere levensdoel? Deze jongeren bedanken vriendelijk voor de functie van publieke woord- voerder voor de Marokkaanse gemeenschap. Voorop staat dat ze de beste advocaat of arts willen worden.

Shell-kroost

9 **Wie?** University College studenten - ook wel Shell-kindjes genoemd - hebben door vaders werk in minstens drie landen gewoond. Vaak gehoorde opmerking: 'Ik voel me nergens echt thuis'. Ze zouden ook prima bij het corps kunnen, maar dat is toch net iets te Hollands.

Waar in het wild? De eerste drie jaar achter de hoge hekken van de campus in Utrecht, Amsterdam of Middelburg, daarna vertrekt men voor een PhD naar Oxford of Cambridge.

Handelsmerk? Tijdens de studie de all american capuchontrui met daarop University College en het jaar van afstuderen. Ideaal voor buffieten tijdens 'all nighters', typisch University College jargon. En natuurlijk Skype om contact te houden met familie en de internationale vriendenkring.

Held? Mabel Wisse Smit als directeur van The Elders, opgericht door Nelson Mandela.

Hogere levensdoel? Idealtijdse fasen (een half jaar vrijwilligers- werk voor weeskinderen in Ghana) worden afgewisseld met keihard carrière maken. Opgeleid tot de 'future leaders' moet je toch wel iets groots en meeslepends met je leven doen.

Illustratie Erik Kriek